

ZIAR SĂPTĂMÂNAL — CULTURAL ȘI INFORMATIV.

Sărbătorirea zilei
de 1 Mai sub regimul
Renașterii Naționale

Anul acesta, ziua de 1 Mai încheie un prim și excepțional de fecund ciclu de realizări pentru muncitorime, fiind în același timp punctul de pornire a unei mari campanii pentru ridicarea situației materiale și morale a muncitorimii.

Între modul cum era privită muncitorimea de vechile regimuri politice și între chipul cum este tratată astăzi, sunt deosebiri esențiale, depărtați ca dela cer la pământ.

Înainte, fiecare conflict de muncă intervenit între salariații din uzine și ateliere și patroni era rezolvat politiceste. Ce năseamnă o astfel de rezolvare politică a doleanțelor muncitorimii, se știe: smulgerea voturilor în schimb unor făgădueli niciodată împlinite.

Muncitorul ajunsese — ca să vorbim în limbaj... industrial — o simplă piesă de schimb, utilizată până la uzura catastrofală de toți arendașii votului universal.

Prezența d-lui Ministru Mihail Ralea în fruntea departamentului Muncii, adică prezența uneia dintre cele mai expresive inteligențe și energii ale ritmului nou, a provocat în sânul lumii muncitorești o adevărată renaștere.

Noul și inovatorul ministru al Muncii a început prin a pune capăt, odată pentru totdeauna, certurilor, disensiunilor și adversităților dintre muncitori și patroni. Legea breslelor, unificând nenumăratele asociații profesionale, a determinat punerea întregii muncitorimii sub largă ocrotire a Statului.

Modificarea legii asigurărilor muncitorești, a adus salutară și de mult așteptată măsură a instituirii pensilor pentru bătrânețe. În chipul acesta, muncitorul slăbit de eforturi și ani nu va mai deveni — cum devenea de atâtea ori în trecut — un cerșetor, el își va putea trăi liniștit ultimele zile ale vieții.

În desăvârșirea excelentelor sale opere de împănare a claselor sociale, — d-l ministru Mihail Ralea a reorganizat radical politica de construcții muncitorești, care — de azi înainte — se vor ridica nu numai în București, ci pe cuprinsul întregii țări. Numai în decursul anului trecut, s-au construit pentru muncitori case în valoare de peste 30 milioane de lei.

În domeniul, atât de delicat și atât de neglijat de guvernarea trecutului, al sufletului, — s'a înfăptuit o binefăcătoare revoluție. Organizația „Muncă și vobună” a dat și ea muncitorimii, între altele, un teatru de prim ordin, o revistă de preocupări profesionale, bibliotecă muncitorească în întreaga țară, o Universitate muncitorească, ternee muzicale, teatrale și de conferințe în toate centrele muncitorești, excursii colective, etc.

Dacă ar fi numai aceste realizări amintite în trecut, și încă anul acesta, ziua de 1 Mai trebuie privită de muncitori ca o dublă sărbătoare: a muncii propriu zise și a muncii unui regim, care înțelege și care i-a ajutat și îi ajută din răspuneri.

+ GHEORGHE DIMITRIEV

În zi însoțită de primăvară, chiar atunci când ar fi trebuit să-și sărbătorească ziua numelui, s'a stins, trecând către cele veșnice, prietenul Ghiță Dimitrieș. Destinul tragic a vrut să-l răpească dintre noi tocmai atunci, când toți nădăjdiam, alături de el și de familia lui, că a biruit boala care-l chinase ani de-a rândul și împotriva căreia el luptase cu încălzire, cu optimism și cu un neînfrânt dor de viață. S'a dus dintre noi în floarea vrăstei, tocmai când nimeni n'ar fi crezut că mai poate fi înfrânt.

Dimitrieș lasă un mare gol în urma lui. Un gol în familie pe care și-o înfiripase, un gol în școala la care a muncit vreme de 12 ani, un gol între prietenii care l-au cunoscut, l-au prețuit și l-au iubit.

Mănat de o soartă aspră, Gheorghe Dimitrieș a dus o viață grea. Născut în Basarabia, ca fiu de preot, a învățat seminarul teologic din Chișinău, spre a urma cariera părintelui său. Plecat de acolo la Kiev, începe să studieze științele naturale, alături

de care însă urmează și conservatorul de muzică. Și este cucerit de arta sunetului și armoniei, căreia i se închină și îi dedică munca și sufletul său, care vibrează din cele mai nobile coarde. Îsbucnind războiul, îl cuprind vremuri de restriște, cu lungi peregrinări, până în înghețurile Siberiei, până când pacea din 1918, readuce Basarabia la sânul Patriei. Odată cu asta Dimitrieș vine la București, înscriindu-se la facultatea de Drept. Dar muzica îl robise; de aceea continuă conservatorul, după terminarea căruia intră în învățământ. De 12 ani se stabilise în orașul nostru, la școala normală. Cine a auzit un cor, dirijat de Dimitrieș, și-a putut da socoteala de genul său muzical; nuanță armonioasă, vigoare și gingășie, furtună și pace, patimă și mângâietoare domolire, porneau dela dirijor către cor, iar de acolo pătrundea în sufletul ascultătorilor vrăjiți.

Așa se explică de ce, tânăr și la începutul carierei, a și fost distins de M. S. Regele cu „Răsplata Muncii” cl. I,

după ce Dimitrieș în 1932, la marea Bistrița, atrăsese atenția Soveranului cu arta și simțirea sa.

Dimitrieș a fost o floare rară în învățământ și în lume: un adevărat talent. Astăzi când sufletul său, încărcat de hazul dăruit de Dumnezeu a călătorit înspre ceruri, ne dăm seama mai mult ca oricând cât ne va lipsi. Atunci când l-am petrecut pe ultimul său drum, abia atunci ne-am înfiorat de desădejde că l-am pierdut. Căci chipul lui Dimitrieș impetrit în vespicie, era mut și rece, iar mâinile sale, nervoase și magnetice, erau incremenite. Nu-l vom mai auzi și nu-l vom mai vedea...

Dar în toată această desădejde a noastră, îndreptăm către Dumnezeu ruga noastră și spunem:

„Doamne, Dimitrieș a fost un om bun, un artist, un suflet... Primește-l în raiu să se bucure de armonie și pace... Iar dacă a greșit ceva, Doamne, iartă-l!”

Avântul

Creșterea vitelor și lipsa de pășune

Omul nu se lasă întotdeauna stăpânit de natură, ci reacționează, căutând să o umanizeze. Agricultură, silvicultură, creșterea vitelor sunt dovezi de cum știe omul să o stăpânească în mare parte.

Această stăpânire l-a legat pe el de sol și a crescut așa, simțind pământul ca parte integrantă din ființa lui, ocrotindu-l cu îndăjire împotriva oricărei intruziuni și cultivându-l cu drag, căci era conștient că e un creator de bunuri.

Cu civilizația însă s'a schimbat și formele de producție și au început să se nască foarte multe probleme vitale pentru această clasă de producători.

De foarte mare importanță — credem că e problema hranei vitelor și a oilor din regiunile dela munte din țara noastră și mai ales din județul nostru.

Cu începutul fiecărei primăveri se aud strigătele de desădejde ale acestor locuitori: „Ne mor vitele și oile, murim și noi. Islazurile sunt insuficiente, pășunatul în păduri e interzis”.

E un strigăt îndreptățit, deoarece creșterea vitelor e singura lor ramură de producție și neavând cu ce să-și nutrească, sunt și ei sortiți pierii.

E o datorie imperioasă a onor. Minister de Agricultură și Domenii ca să deslege problema. O cerem și o implorăm și pentru jărani de pe valea Bistriței din județul Necmț. Satele: Farcaș, Galu, Călugăreni, Mădel, Borca, Hangu, Ceahlău, Bistrițioara sunt în suferință și-și îndreaptă rugămintea lor respectuoasă către guvern și-l roagă să le dea crezare și să le găsească remediu, ținându-le în viață vitele și oile.

Ne facem interpretul acestor sate, apărând aceste ființe mute — alături de folositoare omului și Națiunii — care nu-și pot spune în alt fel durerea, decât prin mugete stridente, implorând firele de iarbă pentru hrană.

Suntem în plină primăvară. Fiecare vială se bucură din belșug și slăvește Țăria în felul ei.

Oare nu ar fi bine să o slăvesc și vitele și oile locuitorilor dela munte?... Pentru deslegarea, ce-ar primi-o — credem — că ar fi recunoștință binefăcătoare și sufletește, căci toloasele materiale nu le dau din belșug.

Salvându-li-se producția, locuitorii dela munte s'ar simți și mai legați de păduri, le-ar iubi, le-ar apăra și le-ar ocroti cu îndăjire în contra răufăcătorilor și dușmanilor.

Prof. L. D. Rolc

de Vasile Dorneanu

„Reviste de Ținut“

Nu de mult, într'un număr al ziarului Carentul, domnul Ion Necula se ocupa — sub titlul din ghilemele — despre revista Ținutul Marea. Publicația dela Constanța poartă sugestivul nume de „Pontice” — cum spune autorul articolului, — ceea ce înseamnă că una din cauzele care au provocat nașterea acestei reviste o fi fost obligația morală față de memoria autorului lui Ars Amandi, care (autorul) și-a petrecut partea creatoare a vieții în exilul dela Tomis.

Problema care se pune în actuala inflație publicistică, este dacă o nouă revistă corespunde într'adevăr unei necesități reale, sau este o manifestare obișnuită a spiritului mixt, compus din imitație și arivism.

Adică se poate vorbi într'adevăr despre o descentralizare literară fără a risca un efect comic, sau avem de-a-face cu o nouă formă utopică a unei manii renovatoare?

E lucru cunoscut și recunoscut, că marea majoritate a literaturii degenerare și insalubre, care pervertește sufletul lectorului, este elaborată în atmosfera viciată a cafenelelor bucureștene, indiferent ce firmă ar avea această instituție cu alcool și cafea.

Scrîtorul din provincie are un suflet mai spațios, un câmp de inspirație mai cast și (fără nicio intenție de a face rime) poate și mai mult vast.

Ambianța provincială invită mai efectiv la contemplație și dezvoltă aptitudinea extazului.

Însă, tipica revistă de provincie a fost compromisă de mult, uneori poate de insuficiențele culturii și ale talentului, dar totdeauna de nepăsare sau chiar de ostilitatea criticii dela centru.

Scrîtorul de provincie a fost considerat, din punct de vedere social, un paria, iar din punct de vedere al aspirațiilor, un cabotin.

Astfel, ratările succesive au decimat idealurile provinciei, calitatea visului a început să decada și orașul provincial a devenit un muzeu mai mult sau mai puțin pitoresc, al lăziierei

(Continuarea în pag. 2-a)

CRONICĂ PLASTICĂ

Const. Dănciulolu

În sălile Mozart din București au fost expuse încă dinainte de începutul vacanței Paștilor pânze semnate de doamna Aurelia Ionescu-Cononov.

Laudabilă inițiativă, a cărei lauri se răsfâng deopotrivă asupra autoarei cât și asupra școlii pe care o slujește această abilită mănuitoare a paletelor.

Mărturisesc, că în peregrinările mele pela diverse săli de pictură, popasul la expoziția d-nei Cononov a avut înălțatul titlu de simplu accident prietenesc. Un accident însă care mi-a produs apoi multă plăcere și pe care-l dezbrac de atributul regretului. Căci pânzele domnei sale au meritat într-un tot să fie văzute; ele se integrează deplin și armonios în ansamblul de opere a pictorilor întrași în conștiința artistică a publicului.

Mai ales că inspirația domnei sale nu este turburată de condițiile artistice cari în haosul metropolii noastre îmbracă în fiecare zi câte un nou vestiment.

Între primele tablouri remarcate rețin No. 30; pe primul plan crengi plecate sub povara toamnei; iar în fund se profilează grumazuri sumbre de munți.

De remarcat cât de bine a fost prinsă atmosfera sufletească a anotimpului frunzelor moarte. Când penelul domnei sale crează diverse monumente, arhitectonica liniei dure se îmbină armonios cu efecte de culoare discrete și naturale.

O primă caracteristică a picturii sale e coloritul discret accentuat; al doilea: lumina în tablourile sale face impresia că nu se revărsă din afară, ci fiecare element pictat revărsă o lumină

proprie. Până și umbrul care de obicei formează fondul multor tablouri, se trudește să reverse o dăra de lumină interioară.

Florile, deși stilizate, sunt totuși atât de naturale în cât dintre petalele învalte aștept să se înalte cîne șile ce găzducesc a-prile vibrând a viață.

În portret d-sa trece dincolo de linia mută a conturului extrăgând lumina și viața din adânc; aici facem cunoștință cu o nouă trăsătură: adâncirea psihologică. Remarcăm o înțelegere oarecum pesimistă, o maturitate resemnată, a bătrâneții când calmă și optimistă când trământată.

Iată „fetița cu album”, tratată în culori sumbre, în care s'a estompat parcă lumina copilăriei; iată mănțele crispatе ce se pleacă avid peste paginile însuflețite de poezie. Ochii plecați și linile destinate contrastează cu

vădita încordare interioară; mănă și pagină se mișcă, se amestecă trăind o apropiere încordată.

Bătrâna, cu trăsături incremenite sub daltă vârstă, trăiește intens prin lumina ce-l iradiază depe față, prin ochii atât de omenește obosiți, prin mănțele încrucișate a resemnare.

Interesant, pōdul aruncat ca un arc peste Vălcovul a cărui apă răsfărânge în undele sale lucruri de umbre și tremur.

No. 9 oglindește linștea care a cuprins un colț de sat după ce noul involburat au semănat o dăra de furtună.

Dela tabloul romantizat ca un castel de legenda (76) până la calmul și căldura amurgului roșietic (36) ochiul fuge lacom, cu irizații de satisfacție pretutindeni.

În concluzie, tablourile sale nu sunt nici reci nici calculate,

(Continuarea în pag. 2-a)

Manifestația cooperatistă ce va avea loc în ziua de 10 Mai a. c.

Mișcarea cooperatistă la noi în țară, este în plină dezvoltare și progres.

Venirea, în fruntea ei, ca Subsecretar de Stat, a d-lui prof. V. Jinga, a fost salutăta cu entuziasm de toți cooperatorii, dat fiind activitatea d-sale atât ca profesor de Cooperatie, cât și cea de pe teren.

Pentru a da un impuls și mai mare mișcării, d-l Subsecretar de Stat, V. Jinga, a organizat, o serie de turnee de propagandă cooperatistă în toate orașele țării.

O astfel de manifestație se va desfășura, în orașul nostru, în ziua de 10 Mai a. c. și va consta din două părți:

I. Partea întâi:

Conferințe și discuțiuni asupra următoarelor probleme cooperatiste:

- a) Mediul social și cooperatia.
- b) Organizarea tehnicii a cooperativelor.
- c) Răspândirea și aplicarea principiilor cooperatiste.
- d) Căminele culturale și cooperatia.

II. Partea a doua: va consta din reprezentarea piesei cu subiect cooperatist:

Biruitoarii: (de C. A. Russei), jucată de actorii Teatrului național din Cluj.

În vederea organizării acestei manifestații cooperatiste, în orașul nostru, s'a alcătuit un Comitet compus din D-nii: Ilie Săvescu, Președintele Federației, Subinspectorul cooperativ P. Țăranul, profesorul Virgil Dobrescu, Directorul Căminului cultural județean, profesorul Victor Andrei, Directorul Căminului cultural central orășenesc și D-l Prilecop revizor școlar.

Comitetul s'a întrunit și a luat măsurile trebuitoare pentru ca manifestația să fie cât mai reușită.

Vor fi invitați să participe: delegați ai tuturor cooperativelor din oraș și județ, membrii corpului didactic secundar (în deosebi cei ai școlilor normale, iar dela celelalte școli secundare, acei care predau Contabilitatea, Comerțul și Științele juridico-economice, precum și învățătorii).

Vor participa și elevii cursului superior dela școlile normale. Participarea oricărui alte persoane, care se interesează de mișcarea cooperatistă, este de sigur bine venită.

Județul Neamț, în care mișcarea cooperatistă este o realitate vie, va îmbrățișa de sigur, cu entuziasm acest turneu de propagandă, contribuind la o cât mai strălucită reușită a lui.

Deponarea jurământului și făgăduinței străjerilor și străjerelor din orașul Piatra-Neamț

Ziua sfântului Gheorghe, patronul străjerilor, a fost sărbătorită anul acesta cu un deosebit fast de cohorte străjerilor din localitate.

Au fost înălțătoare momentele când din pleturile tinerețului, aproape 3000 de copii, elevi și eleve din toate școlile primare și secundare, se rosteau formulele făgăduinței și legământului pentru dragostea de țară și Rege.

Și local de adunare, plața catedralei Sf-tul Ioan, lângă altarul zidit de Ștefan Vodă a fost bine ales pentru rostirea acestor jurăminte și înălțarea pavilionului național în mijlocul careului de străjeri și străjere.

Au fost prezenți reprezentanții autorităților locale și un public numeros, părinți și rude al străjerilor.

Serviciul religios a fost oficiat de pr. A. Stuparu, comandant străjer, răspunsurile fiind date de corul străjerilor școlare. Jurămintele au fost depuse pe stoluri și pe drapelul celor două cohorte. Conducerea ceremoniei a avut-o d. profesor A. Rotundu, comandantul cohortei Piatra-Neamț. Din partea bisericii a vorbit pr. Stuparu, arătând însemnătatea actului săvârșit.

D. profesor Neculai Pascu, comandantul legiunii de străjeri Neamț, a mulțumit autorităților participante, scoțind în evidență datorită le au toți tinerii față de Straja Țării în urma acestui act solemn. D-sa spune: „să nu uitați nimeni aceste momente înălțătoare și să se înspire totdeauna din monumentele trecutului glorios, așa cum este acela a lui Ștefan cel Mare, lângă care au jurat „Credință și muncă pentru Țară și Rege”. A urmat desfilarea în fața Catedralei într-o tăcută disciplină și în uniformă albă. Solemnitatea a impresionat profund asistența, acesta fiind unul din momentele principale ale mișcării străjeresti.

Darul regesc la căminul cultural din Borca (Neamț)

Din plugurile dăruite de M. S. Regele pentru brăzdarii țării, unul a fost destinat pentru căminul cultural „Regele Carol II-lea”, din com. Borca. Îndrumătorii serviciului social au găsit cu cale ca acest plug să fie înmănat locuitorului Dumitru Bostan și, în ziua de Sf-tul Gheorghe, s'a făcut solemnitatea predării.

În fața unui impresionant număr de lucrători, d. St. Gh. Șulea, pretorul plășii Muntele, a arătat grija pe care M. S. Regele o poartă plugărimii, precum și însemnătatea simbolică a darului pentru plugarul ales. Deasemenea d. subrevizor școlar Aurel Băciu, delegatul serviciului social, a arătat marea personalitate a M. S. Regelui, munca ce o depune pentru țară și în special pentru plugărimie. Au mai luat cuvântul părintele Ciuntu — președintele căminului și locuitorul T. Bostan. S'a expediat și o telegramă M. S. Regelui.

Am pierdut Buletinul la Biroul Populației pe numele Măndriș Mihai. Îl declar anulat.

Am pierdut buletinul dela biroul populației Nr. 65/21/5/935, pe numele Natalia Săndulachi. Îl declar anulat.

Spicuri pe marginea legii Serviciului Social

N'a apărut însă Regulamentul Legii Serviciului Social însă din economia ei deducem intenția legiuitorului de a stabili o colaborare armonică între activitatea autorității și inițiativa privată spre ridicarea potențialului de viață și aceasta mai ales în domeniul rural. O bază nouă în educarea tineretului, o grijă mai mare de sănătatea publică, o înțărare a credinței și respectul autorității. Nu voi insistă asupra mecanismului de funcționare și îndrumare a Serviciului Social — prezentarea acestor chestiuni aici o consider de importanță secundară — ci asupra posibilității de înțelegere, asupra rostului și menirii acestor instituții — „Căminul Cultural” — care e organul de execuție al Serviciului Social. Căminul Cultural alături de cuprindea o sferă de activitate mai redusă. Pe de altă parte rezonanța și generalitatea cuvintelor „Legea Serviciului Social” în mintea unor neobișnuiți cu terminologia juridică ar apărea ca ceva babilonic. Eu aș numi Serviciul Social o Școală națională — cetățenească, la care e obligat să activeze tot tineretul țării. Insist asupra cuvântului „obligat” și lăsa de ce: Universalitate cum și orice școală sau instituție superioară nu vor mai elibera diplome candidaților de ambele sexe decât după ce aceștia vor prezenta un certificat că și-au îndeplinit Serviciul Social.

Solicitatorul unei funcții publice la Stat, Ținut, Județ ori Comună deasemenea nu va putea fi numit decât în aceleași condițiuni. Actualii funcționari își vor încadra activitatea lor de muncă obștească în Căminul Cultural, având la cazierele lor fișe speciale de activitate depusă. Această fișă va servi ca o dovadă foarte calificativă pentru înaltări, definitivări, gradații. Tot sub autoritatea Serviciului Social va fi și munca de folos obștească, fie că e executată de elevi, studenți ori tineri sătenți ai formațiilor premilitare. Cum s'au alcătuit unele Cămine Culturale la orașe și la sate, am văzut.

Aci la Piatra Neamț a luat ființă Căminul Cultural al orașului. (Interesant este faptul că înainte de existența căminului orășenesc înflorea o filială a acestuia, în fapt, perfect viabilă și inițiativa și constituirea ei se datorează d-lui Prof. A. Cirișo și funcționa cu 3 secții: corală, muzică instrumentală, și coreografie). Să revenim. Căminul va avea un statut și un regulament propriu. Ca să arăt intenția legiuitorului și extinderea pe care a înțeles să i-o dea acestui Cămin Cultural asupra celor mai de seamă activități ce pot conlucra la ridicarea vieții satului voi cita următoarele:

Clădirea Căminului Cultural va adăposti 1. Secția Culturală (sală de festivități, conferințe, radio, bibliotecă cu sală de lectură, muzeu, sală pentru școli țărănești, cu ateliere de țesătorie și meșteșuguri țărănești), 2. Secția Sanitară (dispensar, farmacie, baie, maternitate) 3. Secția Economică cooperativă, brutărie, măcelărie, remiză de unelte agricole. Tot în acest local va avea sediul unitatea locală a Străjii Țării. Uade se va situa acest mare „Palat Social” și cu ce fonduri va fi organizat Serviciul Social? Cu ce se vor întreține școlile pentru pregătirea tinerilor chemați la Serviciul Social, cursurile și școlile speciale țărănești, școlile permanente pentru formarea cadrelor de conducere a Serviciului Social funcționarilor necesari acestui serviciu? Legea spune că, comunele sunt obligate a pune la dispoziția Căminului Cultural un teren pentru construirea localului său. Serviciul Social va avea un

buget autonom. Acest buget va fi alimentat din: 1. Subvenții dela Stat și Ținut, 2. O cotă de 2% din bugetele ordinare ale comunelor, (cele ce s'au și prevăzut pe exercițiul 1939-1940), 3. Venitul publicațiilor proprii, donații, legate. Toate aceste venituri vor fi vărsate la B.N.R.

Veți zice: Unde și cum își va plasa activitatea tineretului acesta și în general mulțimea celor chemați?

Nevolle sunt atât de multe și atât de vădite, încât această activitate susținută și clintită, ar avea un rol profund și binecuvântat mai ales în lumea satelor noastre! Cine a trăit în mediu rural își poate da seama, de golul pe care-l vor umple căminele culturale. Nu voesc să mă opresc la exemple. Întrebați autoritățile locale; medicii de circumscripții, agenții sanitari, învățătorii, preoții, notarii, jandarmii...

Gheorghe Fălcă

Munca de folos obștească la Borlești (Neamț).

Subcentrul pregătirii p. Borlești, sub conducerea d-lui căpitan I. Iliescu, comandantul centrului, a nivelat terenul de tir și sport, a curățat izlazul de spini și tufișuri și a consolidat râpa care se năruia în permanență, de pe dealul Puricenilor, plantând 14.000 pueți de salcâmi și 2000 pueți de molid și plai pe terenul degradat din râpă acestui deal.

La această însemnată lucrare au luat parte toți elevii străjeri, sub conducerea inv. M. Donea, comandantul stolului de străjeri, C. Botez, Gh. Dumitriu și d-na Ruxanda Donea. Stolul străjerilor a lucrat și la curățirea izlazului comun.

Ca răsplătă s'a dat premii literare, în mod gratuit, câte un pom din pepiniera școlii înființată și îngrijită de d. inv. I. Iliescu, ca să-l sâdească în livezile lor. Deasemenea la serbarea sădării pomilor s'a dat tuturor elevilor de curs complementar câte un pom altoit din aceeași pepinieră, în total s'a dat anul acesta cam 700 pomi altoiți la elevi și premilitari.

În cursul iernii trecute s'au organizat echipe de elevi din cursul complementar, sub conducerea învățătorilor, care au curățit livezile la fiecare elev acasă și au plantat câte un pom altoit de fiecare, cu care ocazie s'au dat și îndrumări necesare la toți locuitorii.

În timpul execuției, lucrările au fost inspectate de d. Eug. Barcan, prim pretor, ing. C. Căpitanu, șeful ocolului silvic Roznov și Ghe. Cristea, subrevizor școlar.

Informații

Se aduce la cunoștința tuturor că intrarea pe stadionul „Ceahlău” din „Tenis Club”, s'a înshis. În viitor intrarea publicului se va face numai pe poarta principală (din spate clintit).

La 7 Mai a. c. se va alerga prima cursă ciclistă: Piatra-Tg. Neamț-Piatra, în regia Asoc. „Ceahlău”.

Se amintește membrilor Tip. Coop. „Gh. Asachi” că mâine Duminică 30 Aprilie crt. ora 11 dimineața, se va ține adunarea g-rală (în a 2-a convocare) în sala de festivități a Liceului Petru Rareș.

Consiliul roagă pe d-nii societăți să ia parte în număr cât mai mare.

Conferința administrativă

În sala de conferințe a primăriei comunei suburbane Dumbrava-Rosie, a avut loc o conferință sub președinția d-lui Ștefan Stoian, pretorul plășii l. Gh. Duca, la care au participat toți primarii și notarii din plasă.

D-l pretor Stoian a dispus mai multe măsuri de ordin ad-tiv: intensificarea muncii câmpului, la care va contribui oriunde și oricând va fi nevoie și serviciul agricol; sprijinul de dat familiilor celor concentrați, pentru ca nicio brazdă de pământ să nu rămână nelucrată; plantarea zonelor șoselelor, a terenurilor supuse eroziunii și sădirea de pomi fructiferi în curțile și grădinile primăriilor, școlilor, căminelor culturale, dispensariilor, precum și în grădinile locuitorilor; măsuri de îngrijire și pază pentru ca întreaga plantație să se prindă și să dea rezultatul dorit. Înființarea de răsadnițe în grădinile instituțiilor publice din comune, spre a se distribui gratuit sătenilor răsaduri de legume; organizarea cantinelor școlare, curățenia satelor, locuințelor și igiena locuitorilor; întreținerea în bună stare a drumurilor și contribuția bănească din bugetele comunale la orice lucrare de interes obștească etc.

Cronică Plastică

(Continuare din pag. 1-a)

ci flecare până e țesută din fibre sufletești.

Iată ceace dă între altele valoare întrînsă pânzelor d-nei Cononov.

Pictorița stie să scoată viață din linie și culoare.

În pânzele sale autoarea nu materializează sufletul ci însușește materia, amplificându-ne vederea și învățându-ne să privim dincolo de realitatea simplă.

Tablourile sale nu conțin balastul complexității, nu sunt ecoul îndoielii nici concluzia plastică a nevrozii moderne, ci rezultatul unui ochi care stie să pătrundă adânc în realitate, dezvăluindu-ne aspecte pe lângă care noi obișnuim să trecem reci și nepăsători.

Const. Dănciuloiu

„Reviste de Ținut”

(Continuare din pag. 1-a)

demodate și al pletelor anacronice.

Cauza decadenței provinciale? Una singură și cuprinzătoare. Scriitorului din provincie i-a lipsit întotdeauna prestigiul capitalei.

Una din menirile sacre ale noii reforme administrative, pe tărâm cultural este tocmai anularea acestui mit literar al capitalei. Sau, dacă vreți, să procedeze la descentralizarea lui.

Prin înființarea Ținuturilor, Capitala a venit cu tot prestigiul ei, cu toată aureola ei de pământ al făgăduinței, a venit mai aproape de cetățean, deci și mai aproape de lector și scriitor.

Nu mai când capitala va înceta de a fi un Ierusalim răvnit de scriitorul din provincie, numai când acesta va înceta de a mai trăi „la țară” continuând însă a fi „bucureștean” prin aspirație, numai atunci își va da integritatea talentului și al inspirației.

Revista de Ținut are de rezolvat mai întâi această problemă a prestigiului și a deșezului pentru scriitorul din provincie. Atunci inexpugnabilele ziduri chinezesti din jurul multor redacții din capitală vor cădea, ca ne mai având nicio rațiune contra năvălitorilor din provincie, înoportuni și importuni. Abia pe urmă se pune problema adăncirii specificului regional în literatură și artă, tocmai spre a se putea pași la o integrare sufletească a țării, pe plan național.

Exemplul cel mare a venit tocmai dela Marea cea mare ca o obligație față de memoria lui Ovidiu.

Oare bătrânul nostru Iași n'are nicio obligație față de trecut și tradiția sa culturală?

Vasile Dorneanu

SPORTIVE

—Match-ul revanșă de foot-ball între echipele de old-boy: „Textila” din Bușuși și „Ceahlău”, se va disputa la P. Neamț în ziua de 10 Mai a. c. Primul match s'a soldat în favoarea „Ceahlăului”.

—Duminică 30 crt. echipa de juniori a secției de foot-ball „Ceahlău” vor susține un match la Roznov cu juniorii de acolo.

CEAHLAUL

Spre miazăzi de ținutul din ținutul Dornel, lanțul Carpaților scade și se îngustează.

Înălțimea marilor sunt foarte rare. Astfel e mesteosul Ceahlău, care nu se înalță decât până la 1900 metri, dar care domină cu câteva sute de metri toate vârfurile din jur. Ceahlăul e în adevăr un munte impozant, cu forme pitorești, așezat așa de bine că îți impune admirația — fie că îl privești de aproape, din renumita vale a Bistreței, fie că îl zărești din depărtare, de pildă din împrejurimile Iașilor, de unde, în apus, se desprinde ca o coroană de ametist așezată pe fruntea Moldovei.

El e cel mai înalt munte al Moldovei, dar e cu 600 metri mai mic decât Omul, Negoiul,

Moldoveanu, Parângul și alții.

Afară de câteva plăcuri semețe, de calcar alb, străbătute de chei sălbatici, toți ceilalți munți ai Carpaților răsăriteni sunt mărunți și uniformi, alcătuiți din plătri de nisip sau gresle și înfățișându-se ca o turmă de oi netune, îngrămădite una în alta, cu spina rotundă, acoperită de lăna pădurilor de fag.

Apele curgătoare au străpuns adânc tot lanțul și prin ramurile lor le-au despică în blocuri mărunte. Afluenții Stretului au înalțat atât de mult, încât au trecut de culmile principale, până aproape de vâlle Mureșului și Olutului. O pildă: Bistrițioara își apropie izvoarele până la 6 kilometri de Mureș.

G. VÂLSAN

COMPLECTARI NECESARE

(urmărire și sfârșit)

În 1895, sub revizorul școlar Titus Mărdărescu, un fost distins institutor ieșean, care a deținut acest post din 1887 până în 1900 și care a pus bazele organizării școlilor primare și a corpului didactic primar de pe acea vreme, a luat înfișă „Soc. Corpului did. din județul Neamț” care, între altele preocupă, a scos și o revistă didactică, la început cu numele societății și mai apoi cu numele de „Pro-pășirea”, pusă sub direcțiunea unui comitet de dascăli din Piatra-N. și la care colaborau dascăli de diferite grade dela noi și de alurea, precum și literați de samă.

A trăit această revistă până în 1903, când s-a încetat apariția din diferite motive.

Dacă în decursul apariției acestui reviste a scris și Gh. Nicolau două, trei articole și chiar declară în scris și mai multe, asta nu înseamnă că s-a atribuit toată lui, căci mă uită la colecția ce o posed și văz că sunt prea mulți colaboratori și cu articole de multă importanță.

Dascălimea nemțeană, pe vremuri, a făcut și excursiuni în diferite părți ale țării. Așa s-au făcut excursiuni laConstanța, Călugăreni și pe Valea Prahovei. N-am putut lua parte decât la excursiunea făcută de corpul didactic nemțean în vacanța Paștelui din anul 1904. Din timp s-au preparat buclăcorale, s-au înșirăbă pe cât a fost posibil și costume naționale, ba s-a procurat și un frumos steag, plătit din cotizațiile colegilor.

Mi-am dat toate silințele ca buclăle puse în repertoriul corului nostru să fie și alese și bine preparate, căci știam că la Prahova era M. Mihăilescu-Bușteni, un bun muzicant, conducătorul corului prahovenilor. Cunoaștem pe acest distins coleg dela primul congres învățătoresc

ținut în Ploiești la 1898, cu delegați aproape din toată țara și care congres, deși pusese în discuțiune probleme ce interesau școala, pe sătenii și pe învățătorii, fiindcă așa era timpul, a adus darea în judecată a mea, a lui Mihăilescu, C. Lungu, Stan Morărescu și alții. Unii am fost admonestați, iar alții pedepsiți de Consiliul permanent cu transferarea în alte județe.

Sufletul excursiunii de care vorbeam a fost regretată Zulia Isăcescu, cu o mână de colege și corul învățătorilor noștri, rămânând și pentru Nicolau ce mai putea să rămână.

Sărbările dela Războieni au început în 1897, când s-a înăugurat monumentul ridicat acolo, de ofițerii Reg. 15. în amintirea luptelor date de Ștefan cel Mare.

La acele sărbări luau parte o lume întreagă din diferite localități, dar sufletul și tot fastul necesar revenea dascălilor, care venau cu elevii școlilor, ca să se producă cu recitări, cântece și jocuri naționale. Dela 1902 eu fiind în acea localitate directorul școlii, toată grija a celor sărbări era pe sama mea, în ce priveau producțiile școlare, la care colaborau colegii Gh. Tablan cu elevii lui, Gh. Popescu și mulți alții.

Dările de samă le făceam eu și le dam lui Nicolau, care le trimitea Ministerului. La mai toată activitatea desfășurată în timpul revizoratului lui Nicolau a colaborat distinsa dascălă Zulia Isăcescu, în casa căreia mă aflam, când ea colabora și dădea directive lui Gh. Nicolau.

Dacă colegul Mrejeru a cules informațiuni de unde a avut ocazie și ele nu corespund în totul cu realitatea, n'are nici o vină și nici opera lui Nicolau nu se pierde.

T. V. UNGUREANU

STRĂJERESTI

Adunarea șefilor de cuib

Duminică 30 Aprilie și Luni 1 Mai, are loc în Piatra-Neamț, sub conducerea comandantului de cohortă A. Rotundu, o adunare a șefilor de cuib dela școlile secundare din localitate. Fiecare stol trimite câte un șef de cuib de fiecare centurie ales dintre cei mai destoinici. Adunarea se va ține după un program stabilit, care se va desfășura în jurul următoarelor puncte:

1. Unificarea metodelor stăjeresti în cuib.
2. Popularizarea cântecelor și jocurilor regionale, cunoașterea orașului și a județului cu tradițiile lui.
3. Schimburi de vederi între șefii de cuib dela diferitele stoluri din oras.

ACTIVITATEA CĂMINELOR CULTURALE

Căminul Cultural „Preot Ion Roșescu” din comuna Calu jud. Neamț, de sub conducerea d-lui Ing. C. Căpitanu, cu ocazia organizării săptămânii igienice înainte de sărbători, a distribuit populației sărace I. O. V., la sfârșitul celor plecați în concentrație, făcând de grâu 3—5 Kgr. și zahăr. S-au făcut deasemenea colete de alimente care s-au distribuit celor lipsiți de mijloace. În felul acesta s-au ajutat 24 familii. La această operă de binefacere a contribuit și Administrația Domeniului Broșteni din Roznov, care a donat în mod gratuit 50 Kgr. făină de grâu bună. Restul făinei și zahărului s-au procurat cu bani comitetului. În felul acesta desfășurată, activitatea Căminelor sătești va găsi tot mai mulți aderenți la masa populară, care convingi de acțiunea de îndreptare întreprinsă de Cămine, vor contribui și vor da tot concursul la îndreptarea nevoilor sătești.

Cronica săptămânii

LOCALA

Am avut o săptămână calmă. Începută cu frumoasa solemnitate străjărească de Duminică trecută, când aproape trei mii de străjeri au depus legământul de credință, această săptămână ne-a adus hotărât, primăvara. A înverzit pădurea, s-au învâlit, în promoroaca albă a florilor, copacii. Sub acest decor de sărbătoare a firii, orașul nostru se trezește la viață. Dovadă strada Ștefan cel Mare, pe care s'a pornit lucrul de mult așteptat al asfaltării. Păcat numai că, nu știu din ce pricină, treaba merge tare încet. Se'nvârt câțiva oameni în jurul unor mașini și cazane, în care însă nu fierbe decât mustul unel zăbave nelămurite pentru noi, care am dori să vedem cu un ceas mai devreme realizată buna rândulă depe această uliță, pe care lumea s'a chinut o larnă întreagă.

INTERNA

D-l președinte al consiliului de miniștri a alcătuit un proiect nou de statut al funcționarilor publici. Nu este locul firește ca în această cronică fugară să analizăm mai îndeaproape proiectul pus în dezbateră opiniei publice. Dar ținem să ne arătăm mulțumirea că s'a gândit cineva să mai descoase oleacă și starea bietului funcționar public. Poate se va face ceva bun și pentru el.

Iar, în primul rând, ceea ce ar trebui să se facă, ar fi o mai omenească salarizare, mai ales în vremile acestea de scumpete. Numai așa funcționarul public ar mai avea puterea să facă față tuturor obligațiilor de tot felul, căci ar avea și el cugetul împăcat că munca lui este răsplătită.

EXTERNA

D-l Grigore Gafencu, ministrul

nostru de externe, își continuă călătoria diplomatică în Europa. Călătorie foarte utilă, căci numai așa poate cineva, văzând și auzind, să-și mai dele socoteală de vălmașagul evenimentelor europene. Se așteaptă o împereșare a lucrurilor în urma discursului pe care-l va ține d. Hitler, ca răspuns la propunerile Statelor Unite, Angliei și Franței.

În momentul în care însemnăm această cronică, discursul fischerului încă nu s'a produs. Dar în genere se crede că: 1) sau d. Hitler va respinge net propunerile făcute și atunci situația se complică mai rău; 2) sau d-sa va face contra propunerii care vor deschide o nouă serie de discuțiuni. Aceasta ar menține situația încordată și mai departe, fără a putea ști ce desnodământ va avea.

CRONIX

Bisericiile din „Răpciune”, monumente de mare preț

Vechea așezare gospodărească, satul „Răpciune” de lângă muntele „Ceahlău”, de pe care se pot privi frumusețile și bogățiile țării noastre, merită a fi cunoscut, atât pentru vrednicia localităților cât și pentru monumentele-l de valoare.

Gospodăriile de aici, puțina la număr pe la 1770, s'au hotărât să-și construiască biserica, în mijlocul acelei așezări, pe un loc ridicat, lângă părau, „Răscăluț”. Construcția începută, a fost sfârșită la 1773, iar lucrarea, deși din lemn, majoritatea de brad, a ieșit cea mai frumoasă din bisericile de pe Valea Bistriței.

Biserica, turnul și pridvorul, au fost făcute de meșteri români, care cunoșteau bine sculptura în lemn și pictura.

Nemuritorul Rege Ferdinand I și în veci neuitata Regina Maria, în timpul marelui război, vizitând des această biserică, se înclină cu evlavie în ea și admirau înălțea cu care a fost făcută sculptura și pictura. Apoi, fiind declarat monument istoric, au hotărât ca nimic să nu se schimbe din vechea construcție, ci să se reînnoască acoperișul din draniță, menținându-se pentru totdeauna această podoaă.

După scurgerea timpului, populația înmulțindu-se, biserica a devenit încăpătoare, așa că după 128 ani, în 1901, s'a constituit comitetul, pentru începerea unui nou locaș de zld, pe alt loc frumos, către noul centru al satului, lângă conacul și cancelaria administrației moșiei d-lui Mihail D. Sturza.

La 1905 s'a pus piatra fundamentală și s'a activat până în 1915, la care dată, zldurile erau ridicate. Războiul întregit Neamului bătea la ușă. Atunci zldurile au fost acoperite provizor, până în 1918, când au început preparative pentru acoperișul definitiv.

După o muncă de peste 30 ani, comitetul, în frunte cu preotul D. Matasă, preotul Pantelimon Grigoriu, subscritorii acestor rânduri și gospodarii clăștelor bisericii și luptători pentru biserică, au reușit să împlinească cea mai nobilă obligație, de a înzestra satul, cu cea mai frumoasă și măreață biserică de zld, de pe Valea Bistriței.

În prezent, capeteazma, Icoștasul, stranele arhitește, și anvonul, fiind gata, se lucrează la pictura murală care în curând va fi și ea terminată.

S'au cheltuit până acum, circa 1.800.000 (un milion opt sute de mii) lei numerar pentru lucrare, plus valoarea muncii și a materialelor gratuite, oferite de locuitorii, care se ridică aproximativ la 1 milion lei.

Banii și materialele lemnoase

oferite de proprietatea Sturza, au fost de mare folos la construcția bisericii.

Lennul de telu, pentru străni, 26 metri cubi, oferit de proprietate, apoi construcția scării principale, din beton și suma de, zece mii lei, oferite pentru ridicarea schelelor interioare, pentru pictura morală, tot de către casa Sturza sunt neuitete binefaceri dela Februarie 1934 și până la 2 Iunie 1938, când moartea năprasnică a lovit pe pe tânărul proprietar Dimitrie M. Sturza. Acțiunea comitetului a fost condusă de decedatul, în calitate de președinte activ, care avea o nespusă dragoste să vadă biserica terminată.

De la moartea proprietarului, soția sa d-na Elena D. Sturza, care este președintă de onoare a comitetului, a donat circa 54000 lei pentru biserică.

Lucrările de sculptură, au fost executate de d-l Filip Bococ prof. de la Școala Superioară de Arte și Meserii din Iași, iar pictura, de d-l N. Popovici, profesor la Liceul Național Iași, pictor autorizat de Ministerul Cultelor și Artelor.

Pictura murală, este executată de d-l Vasile Hudici, pictor autorizat, absolvent al Școlii de Belearte din Veneția, cu studii de iconografie bizantină la Constantinopol. Alături de d-l Hudici

a lucrat și tânărul pictor C. Vasiliu din Botoșani, element foarte distins, care din nenorocire a fost trasnit pe Ceahlău la 14 August 1938. Bunii creștini au cumpărat dintr'o chetă publică, vase de argint pentru sfânta slujbă, în valoare de 4500 lei.

Mal trebuiesc 6 cruci pe Sfânta masă și un „Chivot”, precum și una față de masă, de plus, pentru sfânta masă, iar apoi 2 sobe interioare, împrejurile etc.

De remarcat că în 1932, comitetul era împărțit în două tabere: o parte voiau să dea lucrările măștrilor Bococ și Popovici, iar o parte, voiau să angajeze pe un meșter necalificat.

Din această luptă, Sfânta Mitropolie din Iași, a văzut că dreptatea este a părții în frunte cu preotul, care câștigând cauza, a lucrat așa fel ca biserica să iasă o adevărată podoaă.

În toamna anului 1939, cu ajutorul Bunului Dumnezeu, biserica va fi sfințită, cu care ocazie toți muncitorii și donatorii vor avea mângăierea că lasă urmașilor o adevărată operă de artă, dobândită prin muncă necurmată, timp de 36 ani.

Cu cel mai sfânt gând, comitetul pornește cu *avânt* la lucru.

GRIG. VLAD, institutor

Dela oficiul P. T. T.

Se aduce la cunoștința publicului că Direcțiunea g-rală P. T. T. a pus în circulație pe ziua de 26 Aprilie a. c. și pe o durată de timp nelimitată, timbre jubiliare Regele Carol I de următoarele valori: 25 și 50 bani 150, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 15 și 16 lei, cuprinzând atât taxele poștale cât și cele convenite fondului național al aviației. Manipularea acestor timbre se va face ca și pentru cele existente simple poștale sau de aviație, urmând a se aplica numai pentru prima unitate de taxare prevăzută de tariful înțat în vigoare la 1 Aprilie a. c.; pentru greutatea superioare primei unități de taxare se vor aplica timbrele poștale în curs sau timbre jubiliare Regele Carol I de valorile de 25 și 50 bani sau 1, 2, 8, 12 și 16 lei, care nu au cuprins în ele taxele pentru aviație.

Trimiterile externe sau acele interne, scutite de timbrele de aviație se vor franca și în prezent cu timbrele curente poștale în circulație sau cu timbre jubiliare Regele Carol I de valorile 25 și 50 bani sau 1, 2, 8, 12 și 16 lei, care nu au cuprins în ele taxele pentru aviație. Odată cu timbrele jubiliare Carol I

au putere de francare până la epulzarea completă, atât timbrele poștale cât și timbrele de aviație aflate azi în circulație, urmând a fi aplicate mai departe ca și în prezent pe trimiterile francate cu timbre jubiliare Regele Carol I și pe care nu se mai aplică timbrul de aviație, întrucât acestea au inclus valoarea timbrului de 50 bani, în timbrele de 150 și 3 lei și de un leu în timbrele de 4, 5, 7, 10 și 15 lei. Deasemenea trimiterile care vor fi francate cu timbre a căror sumă totală corespunde valorii prevăzută de tariful se vor considera complet francate indiferent dacă valoarea timbrului de aviație este mai mare sau mai mică decât cea prevăzută în tariful.

No. 4932 20/1/939

Diriginte, N. BORDEA

Citiți și răspândiți

„Avântul”

Temeiuri de granit

Un veac a trecut de când Providența a voit să se nască, în castelul medieval, cu ziduri groase și turnuri crenelate, în deșul de umbră al Pădurii Negre, deasupra cărui vultur zboară în largi și înalte ocoluri, acela care avea să pună temeluri de granit, tari și adânci ca și ale castelului său, Regalitatea din țara noastră.

Prima Rege al Românilor, Regele Carol I, aduce în firea sa, ceva din culoarea locală a castelului de la Sigmaringen: Rege chimbuit, de o înaltă țărmă, totdeauna condus de o logică perfect organizată. Înțeleptul Dinastiei românești a fost un Rege sever, dar drept. A fost un caracter de granit și voința lui de a îndruma țara pe calea prosperității și a civilizației, a fost statornică. Rege sever, dar foarte iubitor de poporul său, a dat țării independența, l-a făcut o armată modernă, l-a organizat administrația, l-a asigurat prosperitatea economică.

Rege înțelept și mare, care a pus Regalitatea în țara noastră temelii neperitoare. Amintirea lui, de aceea e vie în toate inimile românești.

Dar Regele Carol I, monarh de mare prestigiu, și-a așezat Domnia nu numai pe învinsurile făcuse din România o țară modernă, dar și pe temelii tradiționale istorice a Românilor, care a făcut totdeauna din Domnitor, nu numai un Suveran peste toți, dar și unșel de conducere efectivă. Când interesele înalte ale țării au cerut, Domnitorul a știut să domnească, dar și să guverneze.

Acest rol activ, dinamic, al Domnitorului, a fost înțeles pe deplin și exercitat în cele mai rodnice condiții pentru țară, de Regele Carol I.

După lunga și glorioasă lui domnie, Regalitatea care-și dovedise, prin atâtea urtase înfăptuiri, rațiunea de a fi, a devenit

credința unanimă a poporului, nădejdea lui pentru viitor; poporul nu a mai deosebit niciodată Regalitatea de existența Nației.

Credința aceasta mare și emoționantă, a milioanelor de români, s'a găsit pe deplin îndreptățită, prin marea operă a Regelui Ferdinand I și a Reginei Maria: victoria și întregirea neamului în hotarele etnicității sale. Era culminația marilor sferturi și jertfe de sânge, pentru împlinirea idealului nostru național, în care poporul, Regele Ferdinand și întregitorul și marea Regină Mamă a răniților, au crezut cu neclintită voință de a-l realiza.

Pe linia aceasta a marilor înfăptuiri de ordin național—Regatul, Independența, Întregirea, — înalțează pentru consolidarea și ridicarea țării, domnia M. S. Regelui Carol II, către realizarea unei Românii moderne și a unei solidarități naționale, care să fie dig la hotare, cu neputință de spart, și factor de propagare înăuntru.

Această tradiție rămasă de la vechii Domnitori și adoptată de Regele Românesc ca mijloc încercat de salvare a țării în ceasuri grele, a făcut pe M. S. Regele Carol II să înlăture cu mână de fer desbătută, să cheme poporul la unire și să-l conducă efectiv, spre meterezele apărării naționale și către binele obștesc. Suveranul nostru, prin marea operă de întărire a armatei, ne amintește de asemenea pe Regele-Soldat Carol I, care l-a învățat personal arta și știința războiului, a organizării militare și a conducerii la victorie.

Temeluri de granit are Regalitatea în țara noastră; o construcție faină, o țară nouă și demnă, liberă și mare, se ridică pe aceste temelii adânci, care fac indestructibilă legătura între popor și Regele său.

1 Mai 1939--Sărbătorirea Muncii și a împlinirii marilor reforme muncitorești

1 Mai este sărbătoarea primăverii și a muncii.

O prăsnesc cu egală îndreptățire și cu aceeași nepolită bucurie muncitorii la câmp ca și cei din fabrici.

Este un popas de întințare a sufletului pentru un an întreg de muncă isovitoare, de care se leagă toate nădejile așteptării.

Natura renăscută chiamă pe toți robii muncii la viața cea nouă, și acest răgaz de o zi este un binevenit prilej de înveselire generală.

În deosebi, pentru muncitorul din fabrică sau din atelier, pe care-l despart pereții grei de o întreagă lume inconjurătoare, sau pentru minerul care răscălește străfundurile pământului — pentru muncitorul industrial, cum îl numim generic—acest sărbătorire întâi de Mai, de care se leagă o sănătoasă tradiție românească, are o aleasă prețuire.

Este o zi de liniște pentru sufletul lui, chinat de zgomotul asurzitor al cicanelor, dogorit de căldura furnalelor și apăsător de cea atmosferă grea a încăperii închise.

Întâi Mai capătă însă, anul acesta, și o semnificație în plus. Muncitorimea românească, organizată în noul regim constituțional, sub formă tradiționalelor bresle meșteșugărești, sărbătorește un an dela împlinirea marilor reforme, care i-au îmbunătățit soarta.

Dacă noul regim, instaurat de M. S. Regele, din acea patriotică grijă de a asigura temeiuri sănătoase de dezvoltare țării, a avut preocupări active în toate direcțiile, pentru această numeroasă categorie socială — muncitorimea — s'au înfăptuit importante de dorite, care așteptau de multă vreme intervenția ocrotitoare a Statului.

Ministerul muncii a legiferat pensia de invaliditate și de bătrânețe pentru muncitori.

S'au luat măsuri efective de protecție a muncii, în special pentru femei și minori.

S'a impus respectarea cu strictețe a orelor de muncă.

Hotărârea patriotică a muncitorilor din întreprinderile industriale, în legătură cu apărarea națională, de a lucra în plus câte două ceasuri pe zi, în interesul superior al țării, a trebuit să capete învoire specială a autorităților, care veghează ca orarul de lucru să nu fie nesocotit.

S'a înfăptuit campania de construcție a locuințelor muncitorești.

În sfârșit, s'a înființat organizația „Muncă și Voe bună”, cu teatre, biblioteci și publicații pentru muncitori, instituții care făgăduiesc să i-o frumoasă dezvoltare.

De întâi Mai, muncitorul care petrece o zi de repaos dela datoria muncii și de voioasă sărbătoare, are tot răgazul de a resimți în clipele de reculegere, care îi sunt și lui îngăduite, binefacerile atâtor realizări, ce au avut menirea de a-i îmbunătăți condițiile de existență, preocupându-se în același timp și de înălțarea sufletului său.

Muncitorimea românească, categoria națională repusă la locul de cinste în preocupările conducerii de stat, înfloresc către acel ideal de deplină împăcare sufletească și de bună stare materială.

Pentru buna rândulală.

Din nevoile cartierului Dărmănești

Din punct de vedere edilitar, cartierul Dărmănești a rămas în urmă, față de celelalte cartiere ale orașului Piatra-N., în care s'au făcut mai multe îmbunătățiri.

Până mai ieri acest cartier n'avea nici biserică. După ani de zile de părăsire, cu mari sacrificii s'a putut pune în stare de funcționare biserica Sfântul Neculai.

Dar în această parte a orașului, funcționează două școli primare de băieți și fete și o grădiniță de copii mici, toate fără local propriu. Stau în niște case nepotrivite pentru cere primăria plătește chiria de la înființarea lor, în fiecare an peste 70.000 lei.

Trei case deosebite și care nu corespund nici pe departe cerințelor pedagogice și igienice. Copiii stau îngrămădiți, aerisirea se face cu greu și într-o sală nu încap mai mulți de 20 școlari.

Nici programul străjeresc nu se poate aplica în bune condiții, tot din lipsă de săli spațioase, atunci când timpul este nefavorabil și sedintele străjeresti se fac în clasă. Jola, sunt adunate toate clasele, — peste o sută de străjeri — dar sala nu cuprinde mai mult de 20, maximum 30 elevi. Nu mai vorbim de serbări școlare, săzătorii, la care trebuie să ia parte și publicul.

Tot din această cauză cel peste 100 premilitari sunt repartizați tocmai la școala nr. 4, din Valea Vlei. în vreme ce în celelalte cartiere ale orașului, subcentrul

premilitarilor este la școala respectivă.

În ultimul timp în cartierul Dărmănești, a luat ființă și căminul cultural parohial. Din prima zi s'a simțit lipsa localului unde să putem aduna locuitorii pentru constituire și întocmirea programului de activitate.

Toate instituțiile arătate mai sus deci trei școli, căminul cultural, stăjeria și premilitaria, supra din lipsă de local. Cu toată buna voință și străduința celor puși să servească aceste instituții, ei nu pot face prea mult, căci nu au unde.

Un singur local de școală, construit în bune condiții, ar putea să le satisfacă pe toate.

În acest local ar funcționa cele trei școli, Jola s'ar face programul străjeresc în bune condiții, Duminica dimineața ar servi premilitarilor și ori când ar fi un sediu pentru căminul cultural, unde s'ar da serbări, s'ar ține săzătorii etc.

D-l Colonel Kiriac, primarul orașului, cărui l-am adus la cunoștință cele de mai sus a găsit îndreptățită cererea și s'a mînat și d-a cum de nu s'a făcut nimic până acum, timp de 15 ani, și a promis că va lua toate măsurile să se construiască un local de școală, în acest cartier.

Noi îl rugăm ca în limita posibilităților bugetare să înceapă de urgență această construcție atât de necesară.

Valeriu Văideanu

Decanul Corpului Avocaților din Județul Neamț

CONVOACARE

No. 314

1939 Aprilie 22

Adunarea generală deliberativă extraordinară, a Corpului Avocaților din județul Neamț, este convocată pentru ziua de 13 Mai 1939, ora 10 dimineața, în Camera avocaților dela Tribunalul Neamț, din Palatul Administrativ din Piatra-Neamț.

Chestiunea la ordinea zilei: „Naționalizarea Baroului”.

Dacă în acea zi, nu se va întruni numărul legal de membri, Adunarea Generală se va ține în ziua de 20 Mai 1939, în același local și la același oră.

Decan, Vasile C. Șoarec
Secretar, Gh. Măndrilă

Primăria Orașului Piatra-Neamț

AFIPT

La 12 Mai 1939, ora 11 dim., urmând a se ține licitație în camera Primăriei Piatra-N. pentru procurarea a 22.000 litri benzină pentru automobile, 400 Kgr. ulei de automobile, 150 Kgr. valvolină și 80 Kgr. vase-lină, necesare funcționării mașinelor Comunei dela 1 Aprilie 1939—1 Aprilie 1940.

Se publică spre cunoștință generală că ofertele scrise și sigilate se primesc în camera acestui Primărie până la ora

11 dimineața însoțite de garanțiile provizorii de 5 la sută.

Concurenții vor lua cunoștință de textul art. 88—110 din legea contabilității publice.

Condițiile din caietul de sarcini și actele relative pentru asemenea aprovizionare, se pot vedea în orice zi și oră de cancelarie la grefa Primăriei.

PRIMAR, irdiscrabil

Secretar, (ss) indescifrabil
No. 3323 din 18 Aprilie 1939

PUBLICAȚIE

Subsemnatul Preot Onoritu Săndulescu din comuna Dragomirești județul Neamț, anunță că am perdit actul de vechică vânzare intervenit dintre mine și Preotul Gh. Săndulescu defunct azi; sub semnătura grivată prin care Preotul Gh. Săndulescu îmi vinde mie de vece înținderea de 440 prăjini loc arabil răzoare situat în comuna Dragomirești-Neamț compus din 3 trupuri și anume: 280 prăjini „la Cornea”, 40 prăjini „la Iaz”, și 120 prăjini „la Unglu” cu preț de 35.000 lei în total. Acest act este vizat de Administrația Financiară cu No. 7910 din 3 Noembrie 1938 și transcris la Tribunal Secția I sub No. 4183 din 3 Noembrie 1938.

Acest act îl declar nul și fără valoare în mănile oricui se va găsi. —Iar cine va fi binevoitor și mi-l va aduce va primi o recompensă de 10.000 lei.

Laboratorul Vorel

Cumpără

FLORI ȘI FRUNZE DE LĂCRĂMIOARE (MARGARITARELE).

Adunați crenguțe cu flori de lăcrămioare și le puneți la uscat pe jurnale curate, într'un loc ferit de praf sau de fum. La fel se vor usca și frunzele.

Florile sau frunzele uscate pe soba caldă sau la soare nu sunt bune.

Florile bine alese și bine uscate se plătesc 300 lei Kilogramul, iar frunzele lei Kilogramul.

TINUTUL PRUT
PREFECTURA JUD. NEAMȚ
Comisia de Licitații

Publicație No. 5149

Anul 1939, luna Aprilie 26

Se publică spre cunoștință generală că în ziua de 19 Mai 1939 ora 11 a. m., se va ține licitație publică în localul Prefecturii pentru închirierea chioșcului bufet din partea dreaptă a intrării în palatul Administrativ, pe termen de 3 ani.

Licitația se va face cu oferte închise și sigilate, însoțite de garanția de 5 la sută cerută de legea contabilității publice.

Concurenții vor îndeplini condițiile cerute de art. 88—110 din legea contabilității publice, și art. 31—53 din regulamentul de funcționare Oficiului central de licitații.

Orice informații în legătură cu această licitație se pot lua în orice zi de lucru dela orele 11 a. m. la comisia de licitații.

Nici o ofertă nu poate fi luată în considerație dacă nu ca fi însoțită de garanția legală.

Supra oferte nu se primesc.

Prefect,
Lt. Col. E. HOCIUNG

Secretar Comis. Licitații C. TABLAN

Școala de comandante

a serviciului social din

Broșteni

Marți 18 crt., la orele 13, au sosit la Broșteni, venind dela București, cursistele școlii de comandante a Serviciului social.

Au fost primite în plața căminului cultural „Principele Nicolae” de d-l D. Popovici, administratorul Domeniului Broșteni, Gh. Popa, directorul gimnaziului din Broșteni cu profesorii, subvizor șc. Aurel Baciu, învățătorii, autoritățile pretoriale și comunale, în frunte cu d. primar Souloz, premilitarii și străjerii înșiși deoparte și dealta a drumului.

La scoborârea din autobuze d. locot. Aurel Baciu, comandatul premilitarilor, a ținut un cuvânt de bun sosit, la care a răspuns d. H. Sihal, dela direcția de studii și statistică a serviciului social.

Imediat s'a oficiat un serviciu religios de începerea cursurilor și ridicarea pavilionului național, după care s'a intrat în programul de activitate.

Cu toată oboseala unui drum extenuant, se citea pe fața tuturor tinerelor cursiste, vesella, entuziasmul și dorul de muncă. Aproape toate participantele sunt licențiate în litere, filosofie teologie, 10 mediciniste umane, una medică veterinară, 6 învățătoare, licențiate în educație fizică, etc.— în total 65 cursiste.

Scopul Cursurilor

Scopul acestor cursuri este să pregătească pe viitoare comandante a Serviciului social, sub conducerea cărora vor lucra serile de studenți aspirante la o licență conform legii Serviciului social. Cursurile vor dura 30 zile. Cea mai mare parte dintre cursiste au activat ani de-a rândul în echipele regale. Se face un nou gen de școală — tabără: pe lângă partea teoretică în care stă în primul plan „doctrina și metoda de lucru a Serviciului social”—studiu predat de d. H. H. Sihal, care conduce și lucrările practice pe teren, se predau și cunoștințe de modul cum se organizează, administrează și conduce o tabără în spiritul disciplinei, camaraderiei și unității de muncă, ținând la pregătirea în toate domeniile a tineretului român, urmând regenerarea satelor în direcțiile: sănătate, minte, suflet și economie.

Ioachim Moruzzi